

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону України про внесення змін до статей 66 та 71
Цивільного кодексу України (щодо забезпечення прав та інтересів осіб,
над якими встановлено опіку (піклування)
(реєстр. № 3231 від 11 вересня 2013 року)**

Протокол № 15 від 6 листопада 2013 року

Комітет з питань правової політики розглянув проект Закону України про внесення змін до статей 66 та 71 Цивільного кодексу України (щодо забезпечення прав та інтересів осіб, над якими встановлено опіку (піклування) (реєстр. № 3231 від 11 вересня 2013 року), поданий народним депутатом України Слюз Т.Я.

Згідно з пояснювальною запискою проект Закону спрямований на посилення гарантій дотримання прав та інтересів осіб, над якими встановлено опіку або піклування.

Законопроектом пропонується доповнити частину першу статті 66 Цивільного кодексу України положенням, відповідно до якого виконання обов'язків опікуна або піклувальника та персональна відповідальність за фізичну особу, яка перебуває в навчальному закладі, закладі охорони здоров'я або закладі соціального захисту населення, і над нею не встановлено опіку чи піклування або не призначено опікуна чи піклувальника, покласти на керівника цього закладу. Також пропонується доповнити статтю 71 Кодексу новою частиною, згідно з якою підстави та порядок видачі органом опіки та піклування дозволу на вчинення правочинів, визначених у частині 1 цієї статті, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Під час обговорення Законопроекту народні депутати України – члени Комітету зауважили, що відповідно до частини першої статті 66 Цивільного кодексу України якщо над фізичною особою, яка перебуває у навчальному закладі, закладі охорони здоров'я або закладі соціального захисту населення, не встановлено опіку чи піклування або не призначено опікуна чи піклувальника, опіку або піклування над нею здійснює цей заклад. Законопроектом пропонується доповнити вказану частину другим реченням,

згідно з яким виконання обов'язків опікуна або піклувальника та персональна відповідальність за підопічного покладається на керівника цього закладу.

Члени Комітету вважають, що пропозиція щодо покладення на керівника закладу персональної відповідальності за підопічного є сумнівною. Так, покладення функцій опікуна та піклувальника виключно на керівника закладу не буде узгоджуватися із першим реченням частини першої статті 66 ЦК України. Чинна редакція зазначеної законодавчої норми передбачає здійснення опіки або піклування закладом охорони здоров'я або соціального захисту населення, а не керівниками таких закладів, як фізичними особами. Слід розмежовувати поняття «опікун», «піклувальник» і саму функцію опіки або піклування. У даному випадку не може йтися про примусове призначення керівника спеціалізованого закладу опікуном чи піклувальником щодо фізичної особи, що перебуває у такому закладі. Статутні документи, структура, посадові обов'язки кожного із співробітників спеціалізованих закладів мають чітко виокремлювати функції працівників, включаючи і керівника, по здійсненню опіки і піклування. При цьому, раціональним з точки зору організації праці та ефективності виконання поставлених задач є наділення керівника саме управлінсько-організаторськими, а не виконавськими функціями, у тому числі і щодо здійснення опіки чи піклування над фізичними особами.

Члени Комітету також зазначили, що наведене вище жодним чином не знімає відповідальності з керівника спеціалізованого закладу за особисту працю, роботу осіб, що перебувають у його підпорядкуванні та діяльність закладу в цілому.

Відтак, Комітет вважає доречним використання іншого юридично-стилістичного формулювання, яке б наголошувало на необхідності належної організації діяльності спеціалізованих закладів їх керівником, але при цьому він (керівник) не набував би статусу опікуна або піклувальника, як фізична особа.

Щодо віднесення визначення порядку та підстав надання органом опіки та піклування дозволу на здійснення певних видів правочинів до компетенції Кабінету Міністрів України. Комітет частково підтримує запропоновану автором новелу. Так, юридично обґрунтованим та логічним є наділення Кабінету Міністрів України правом встановлювати порядок надання таких дозволів. Разом з цим, підстави для надання дозволу на здійснення правочинів доцільно було б закріпити на законодавчому рівні, оскільки відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Організація, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади визначаються Конституцією і законами України. (стаття 120 Конституції України)

Міністерство юстиції України у своєму висновку також поділяє таку думку. Відповідно до висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України вказаний Законопроект за результатами

розгляду в першому читанні доцільно повернути на доопрацювання. Висновки додаються.

Враховуючи викладене, Комітет з питань правової політики **в и р і ш и в** :

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до статей 66 та 71 Цивільного кодексу України (щодо забезпечення прав та інтересів осіб, над якими встановлено опіку (піклування) (реєстр. № 3231 від 11 вересня 2013 року), поданий народним депутатом України Слюз Т.Я., прийняти за основу.

2. Доповідачем від Комітету під час розгляду цього Законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету з питань цивільного законодавства Полякова В.Л.

Голова Комітету

В.В. Писаренко